

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 375/2023-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovvej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Ernestom Vokálom, Hlavná 61, Prešov, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5CoP/6/2022-221 z 8. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5CoP/6/2022-221 z 8. júna 2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“). Sťažovateľka navrhuje označené rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v právnej pozícii navrhovateľky vystupovala v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a pomerov manželov na čas po rozvode k maloletej dcére vedenom na Okresnom súde Trenčín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 32P/248/2020. Okresný súd rozsudkom č. k. 32 P 248/2020-135 z 22. novembra 2021 výrokom I manželstvo účastníkov rozviedol, výrokom II zveril maloletú na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, výrokom III upravil spôsob, akým sa bude realizovať striedavá starostlivosť o maloletú, výrokom IV upravil miesto odovzdania a prevzatia maloletého dieťaťa, výrokom V upravil, že právo zastupovať maloleté dieťa, spravovať jeho majetok budú vykonávať obaja rodičia, výrokom VI zaviazal otca prispievať na výživu maloletej sumou 200 eur mesačne

vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky a výrokom VII vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudok okresného súdu napadla sťažovateľka odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu v časti výrokov II, III, IV a V potvrdil, výrok VI zmenil tak, že otec maloletej je povinný prispievať maloletej aj na tvorbu úspor. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 4Cdo/194/2022 z 28. marca 2023 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) v časti smerujúcej proti výrokom I a II rozsudku krajského súdu odmietol, a rozsudok krajského súdu vo výroku III, ktorým zmenil výrok VI rozsudku okresného súdu tak, že zaviazal otca platiť výživné na tvorbu úspor maloletej, ako aj vo výroku IV o trovách konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 516/2022-23 z 11. októbra 2022 obsahovo takmer totožnú ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol pre nedostatok právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu sťažovateľkou súbežne podaného dovolania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Vo veci konajúci senát odvolacieho súdu mal byť vylúčený z prejednávania a rozhodovania jej veci. Poukazuje na personálne prepojenia medzi otcom maloletej, ktorý je synom [REDAKOVANÉ], bývalej sudkyne krajského súdu rozhodujúceho o odvolaní, ktorá toho času vykonáva funkciu vedúcej revízneho oddelenia na tomto krajskom súde a od 1. júla 2022 je členkou hodnotiacej komisie Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) s miestom pôsobnosti člena na krajskom súde, a JUDr. Ondreja Samaša, sudcu rovnakého krajského súdu a od 1. júla 2022 člena hodnotiacej komisie súdnej rady s miestom pôsobnosti člena na krajskom súde, sestra otca maloletej je sudkyňa Okresného súdu Nové mesto nad Váhom, brat sťažovateľky pôsobil ako sudca predmetného krajského súdu a napokon sama sťažovateľka je zamestnankyňou rovnakého krajského súdu. Uvedené podľa jej názoru nasvedčuje o existencii objektívnych okolností spochybňujúcich nezaujatosť sudcov odvolacieho senátu.

b) Rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže konajúce súdy odmietli vykonať navrhovaný dôkaz, a to sťažovateľkou predloženú nahrávku svedčiacu o manipulatívnom správaní otca vo vzťahu k špeciálnej pedagogičke a znalecké dokazovanie na účel preukázania, že otec maloletej koná v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Napadnutý rozsudok krajského súdu je podľa jej názoru nepreskúmateľný, pretože nezdôvodnil, z akého dôvodu neboli ňou navrhované dôkazy vykonané. Krajský súd sa opomenul vysporiadať s viacerými dôkazmi, ktoré svedčili v prospech návrhu sťažovateľky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti. Rozpor s judikatúrou najvyšších súdnych autorít sťažovateľka vidí aj v tom, že krajský súd označil za protirečivý jej návrh na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti za súčasnej úpravy širokého styku s otcom maloletej.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorým podľa sťažovateľky došlo k porušeniu jej práva na zákonného sudcu, rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný a v rozpore s ustálenou judikatúrou najvyšších súdnych autorít.

6. Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu, ústavný súd v prvom rade s poukazom na čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity. Z tohto princípu vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porov. napr. I. ÚS 603/2022).

7. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol prípustný mimoriadny opravný prostriedok (dovolenie), ktorý sťažovateľka aj využila. Najvyšší súd sa dovolaním sťažovateľky zaoberal, jej dovolacie námietky preskúmal a následne vyhodnotil aj vecne, o čom svedčí aj skutočnosť, že dovolaciu námietku sťažovateľky o nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu vo vzťahu k otázke tvorby úspor považoval za dôvodnú, čoho následkom rozsudok krajského súdu v tejto časti (vo výroku III, ktorým bol zmenený výrok VI rozsudku okresného súdu tak, že otec bol zaviazaný platiť výživné na tvorbu úspor maloletej, ako aj vo výroku IV o trovách konania) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Hoci v časti smerujúcej proti výrokom I a II rozsudku krajského súdu bolo dovolanie odmietnuté, aj uplatnenou námietkou zaujatosti spadajúcou pod § 420 písm. e) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) či námietkami nevykonania navrhovaného dôkazu a nedostatočného vysporiadania sa s uplatnenými odvolaciami dôvodmi odvolacím súdom subsumovanými pod dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP sa najvyšší súd zaoberal (body 9 – 26 odôvodnenia). Najvyšší súd však nezistil existenciu sťažovateľkou opakovane tvrdených dôvodov zaujatosti, ktoré by z objektívneho či subjektívneho hľadiska vzbudzovali dôvodné pochybnosti o nezaujatosti namietaných sudcov krajského súdu a mohli byť vnímané ako porušujúce právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Najvyšší súd tiež zdôraznil, že rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, nie sporových strán a v prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy. V danom prípade poukázal na to, že súdy nižších inšancií si splnili povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutie nevykonať navrhovaný dôkaz, keď odvolací súd v bode 22 svojho rozsudku náležitým spôsobom vysvetlil, prečo nevyhovel návrhu sťažovateľky a nevykonal ňou navrhované znalecké dokazovanie, a zároveň nezistil, že by bolo konanie postihnuté závažnými deficitmi v dokazovaní či že by prijaté skutkové závery boli svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva

na spravodlivý proces. Zároveň v časti rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a o určení vyživovacej povinnosti na maloletú (bežné výživné) nezistil taký nedostatok odôvodnenia rozhodnutia, ktorý by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

8. Dovolacia argumentácia sťažovateľky bola v zásade totožná s jej sťažnostnou argumentáciou v konaní pred ústavným súdom (zaujatosť sudcov krajského súdu, nepreskúmateľnosť rozsudku krajského súdu, nevykonanie dôkazov navrhovaných sťažovateľkou). Keďže v rámci uplatnenej dovolacej právomoci sa najvyšší súd sťažovateľkou vznesenými dovolaciami námietkami zaoberal a rozhodol o nich, nie je vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu daná prieskumná právomoc ústavného súdu (obdobne IV. ÚS 468/2018, IV. ÚS 503/2021, I. ÚS 411/2022, I. ÚS 150/2023).

9. Z uvedeného dôvodu sa v sťažovateľkinej veci uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku krajského súdu v súlade s § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

10. V petite ústavnej sťažnosti sťažovateľka namieta aj porušenie čl. 13 dohovoru, avšak toto namietané porušenie nie je žiadnym spôsobom zdôvodnené. Uvedené zakladá dôvod na odmietnutie podanej ústavnej sťažnosti v tejto časti pre nesplnenie zákonných náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

11. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších jej návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. augusta 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu